

Záznam z jednání Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (dále jako „Výbor“) konaného dne 17. prosince 2020

Místo schůze: online jednání

Přítomné členky a členové (zástupkyně a zástupci členek a členů s hlasovacím právem):

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Berkovec Jiří	MZd
2.	Bělohávková Kateřina	MV
3.	Holušová Barbora	IC Praha
4.	Hurychová Eva	nezávislá odbornice
5.	Chaloupková Jaroslava	Acorus
6.	Jůzová Kotalová Kristýna	MPSV
7.	Krpálková Jindřiška	Pro Dialog
8.	Laurenčíková Klára	Univerzita Karlova
9.	Marvánová Vargová Branislava (předsedkyně)	nezávislá odbornice
10.	Poláková Jitka (místopředsedkyně)	proFem, Česká ženská lobby
11.	Prokopová Zdena	ROSA – centrum pro ženy
12.	Spoustová Ivana	advokátka
13.	Trávníček Zdeněk	nezávislý odborník
14.	Viktorinová Lucie	MŠMT
15.	Vrbický Jan	MPSV

Omluveny/i:

	Příjmení a jméno	Organizace:
1.	Bálková Pavla	MSp
2.	Čechová Jitka zastupuje: Rudická Dagmar	Persefona
3.	Ježková Veronika	nezávislá odbornice
4.	Jonitová Bronislava	MO
5.	Levová Jana	Spondea
6.	Potměšil Jan (místopředseda)	nezávislý odborník
7.	Vitoušová Petra	Bílý kruh bezpečí
8.	Vojtíšková Martina	Asociace pracovníků intervenčních center ČR
9.	Wünschová Petra	Centrum LOCIKA

Hostky/é:

	Příjmení a jméno	Organizace:
1.	Máchová Šárka	Ministerstvo spravedlnosti
2.	Petrenko Roman	Nadace Sirius
3.	Pokorná Dana	proFem
4.	Pospíšilová Tereza	Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy

Tajemník Výboru: *Pavlíček Michal*

Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Sekretarát“): *Šafařík Radan, Kalenská Petra*

Z celkového počtu **24** členů a členek bylo v době zahájení jednání Výboru přítomno **14** osob s hlasovacím právem. Výbor byl usnášení schopný.

Návrh programu jednání:

1. Úvod a schválení programu;	B. Marvánová Vargová
2. Informace o plnění úkolů z předchozího jednání a aktuální činnosti Sekretariátu;	M. Pavlíček, R. Šafařík
3. Vyhodnocení plánu činnosti Výboru v roce 2020;	B. Marvánová Vargová
4. Vyhodnocení plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí v roce 2020;	zástupci a zástupkyně rezortů
5. Představení výstupů z kulatého stolu „Možnosti a limity psychoterapeutických přístupů v práci s oběti sexuálního násilí“;	J. Poláková
6. Informace o přípravě minimálních standardů práce s dětmi ohroženými násilím v rodině;	J. Levová, P. Wünschová
7. Různé.	členové a členky Výboru

Ad bod 1 – Úvod a schválení programu;

B. Marvanová Vargová zahájila jednání Výboru a představila návrh programu. Informovala přítomné, že z důvodu nemoci se na poslední chvíli z jednání musely omluvit J. Levová a P. Wünschová, které měly představit bod č. 6 jednání „Informace o přípravě minimálních standardů práce s dětmi ohroženými násilím v rodině“. V této souvislosti bylo navrženo uvedený bod projednat na příštím jednání.

O návrhu programu následně proběhlo hlasování: 14 pro, 0 proti, 0 se zdržel/a. Návrh byl schválen.

Ad bod 2 – Informace o plnění úkolů z posledního jednání a aktuální činnosti Sekretariátu;

M. Pavlíček představil shrnutí plnění úkolů od posledního jednání Výboru. Na minulém jednání bylo domluveno, že další setkání bude zaměřeno na vyhodnocení plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019 – 2020 (dále jako „Akční plán“) v roce 2020 ze strany jednotlivých rezortů. Na základě této domluvy bude převážná část dnešního jednání věnována vyhodnocení Akčního plánu. Z důvodu tohoto

zaměření jednání a náročnosti online formátu bude navrhované představení projektu institutu restorativní justice po domluvě s předsednictvem Výboru zařazeno na jedno z příštích jednání. Na minulém jednání byl Výbor informován o schůzce předsednictva s D. Protopopovou z MZd ohledně rozvoje sítě krizové pomoci pro oběti domácího a sexuálního násilí v rámci reformy péče o duševní zdraví.

B. Marvánová Vargová doplnila, že v návaznosti na schůzku s MZd a předešlé jednání Výboru bylo na jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Rada“) dne 26. listopadu 2020 na její návrh přijato usnesení, v rámci něž Rada doporučila Ministerstvu práce a sociálních věcí zintenzivnit spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví na přípravě sítě center krizové pomoci mj. pro oběti domácího a sexuálního násilí a zajistit její návaznost na síť sociálních služeb pro oběti těchto forem násilí.

M. Pavlíček následně shrnul hlavní činnost Sekretariátu v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí od posledního setkání. Informoval přítomné o proběhlé konferenci „Násilí na ženách a pandemie covid-19“ (25. listopadu 2020) u příležitosti mezinárodního dne proti násilí na ženách a poděkoval všem členům a členkám za jejich příspěvky a zapojení do diskuze. Dále informoval členy a členky o probíhajícím vypořádání připomínek ke strategické oblasti Bezpečí Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030 (dále jako „Strategie 2030“), přípravě veřejné zakázky na realizaci analýzy sexuálního obtěžování ve veřejné dopravě a prodloužení projektu ÚV ČR z OPZ na implementaci stávající Strategie rovnosti žen a mužů o další dva roky. V rámci prodloužení projektu je mj. plánován vznik statistické ročenky v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí a navazujícího Akčního plánu. U obou připravovaných materiálů bude Výbor osloven ke spolupráci. M. Pavlíček závěrem připomněl rozeslání informace Výboru o vypsání výzvy MF v rámci aktuálního období Norských fondů s názvem „Podpora specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí“. Žádosti o grant je možné předkládat v termínu do 15. 3. 2021 (blíže viz <https://www.eeagrants.cz/assets/cs/media/Vyzva-HROVA3.pdf>).

R. Šafařík doplnil, že dnes bude členům a členkám Výboru zaslána informace o online semináři pro žadatele týkající se této výzvy, který se uskuteční v úterý 19. ledna 2021. Seminář je organizován MF, které je zprostředkovatelem programu Lidská práva, ve spolupráci s ÚV ČR. Vypsání dalších částí programu Lidská práva – malých grantových schémat zaměřených na osvětové kampaně v oblasti prevence domácího a genderově podmíněného násilí, dostupnost programů pro práci s násilnými osobami a zefektivnění činnosti intervenčních center – je předpokládáno v prvním čtvrtletí příštího roku.

Ad bod 3 – Vyhodnocení Plánu činnosti Výboru v roce 2020;

B. Marvánová Vargová následně stručně vyhodnotila Plán činnosti Výboru v roce 2020. Do priorit a činnosti Výboru zasáhla pandemie covid-19 a související vládní opatření. Přestože březnové jednání Výboru muselo být zrušeno, Výbor jednal dál distančně a na nastalou situaci flexibilně zareagoval podnětem a sadou opatření pro rezorty ke zvýšení ochrany a bezpečí obětí během pandemie. Na svých jednáních se věnoval také vyhodnocení dostupných dat a dopadů pandemie na oběti. Co se týče stanovených prioritních témat na tento a příští rok, aktuálním stavem přípravy ratifikace Istanbulské úmluvy se Výbor zabýval na téměř všech svých jednáních. Ratifikace byla projednávána i na jednáních Rady, která schválila usnesení k bezodkladnému zařazení návrhu na ratifikaci na jednání vlády ČR. Návrh ratifikace byl následně na jednání vlády ČR sice zařazen, ale následně stažen. B. Marvánová Vargová požádala R. Šafaříka o případné doplnění. Téma související s prevencí sexuálního násilí Výbor projednával na minulém jednání (novela trestního zákoníku a zákona o obětech trestných činů) a bude se mu věnovat na dnešním jednání (blíže viz bod 5 jednání). K důkladnějšímu projednání tématu kybernásilí se Výbor tento rok

nedostal. Téma bude řešeno začátkem příštího roku v rámci vyhodnocení a přípravy Zprávy za rok 2020 o plnění Akčního plánu, jehož součástí by měla být také jeho aktualizace.

B. Marvánová Vargová stručně dále stručně shrnula plnění bodu plánu činnosti Výboru, který se týká vyhodnocení plnění Akčního plánu. Výbor projednal a schválil per rollam Zprávu za rok 2019 o plnění Akčního plánu dne 31. března. Plněním Akčního plánu za rok 2020 se bude Výbor zabývat dnes. Začátkem roku obdrží rezorty výzvu k zaslání informace o plnění Strategie rovnosti žen a mužů a Akčního plánu v tomto roce. Na základě poskytnutých informací pracovní skupina Výboru v průběhu února a března vyhodnotí plnění a navrhne stanoviska Výboru. Výbor zprávu za rok 2020 projedná do konce března. Výbor v uplynulém roce také plnil úkol spočívající v průběžné asistenci rezortům při plnění Akčního plánu. Předsednictvo Výboru a Sekretariát se v předešlém roce zúčastnil řady schůzek za účelem efektivního naplňování Akčního plánu: Proběhly např. schůzky s MPSV a MZd a plánuje se schůzka s MŠMT. Asistenci rezortům nabízí Výbor i prostřednictvím dnešního jednání, kdy je ještě možnost projednat případné problematické plnění některých opatření předtím, než rezorty zašlou informace o plnění Akčního plánu v roce 2020 Sekretariátu a Výbor tyto informace vyhodnotí. Pokračovala také činnost pracovních skupin Výboru. Pracovní skupina pro práci s násilnou osobou se sešla v červnu. Na svém jednání se zabývala zejména reflexí a dopady pandemie na poskytování intervencí násilným osobám a zkušenostem s podporou programů v rámci dotačního programu Rodina. Další jednání je plánováno na 1. čtvrtletí nového roku. Pracovní skupina pro prevenci sexuálního násilí se delší dobu nesešla. Pracovní skupina pro práci s dětmi ohroženými násilím v rodině se tento rok sešla celkem čtyřikrát. Na svých jednáních se zaměřila na určení jednotného nástroje pro identifikaci dětí ohrožených násilím v rodině a přípravu standardů pro práci s dětmi ohroženými násilím v rodině. Bližší informace o přípravě standardů budou představeny na příštím jednání.

B. Marvánová Vargová následně shrnula plnění dalšího úkolu plánu činnosti na tento a příští rok zaměřeného na zlepšování sběru statistik v oblasti domácího násilí a násilí na ženách. Výbor se v letošním roce zabýval zejména vyhodnocením dostupných dat ohledně dopadů pandemie covid-19 a souvisejících opatření na oběti domácího násilí a násilí na ženách. Doporučení ohledně sběru dat v souvislosti s pandemií byla součástí schváleného podnětu Výboru ke covid-19. Přehled a vyhodnocení dostupných dat rezortů ohledně domácího a genderově podmíněného násilí je součástí Zprávy za rok 2019 o plnění Akčního plánu. Návrh zajištění systematického sběru dat ve zdravotnictví je jedním z opatření Akčního plánu na tento rok v gesci MZd. Výbor zatím nebyl ze strany MZd za tímto účelem osloven: B. Marvánová Vargová nabídla MZd spolupráci Výboru na tomto úkolu. Výbor také dle plánu činnosti spolupracoval na přípravě Strategie 2030. V červnu proběhly kulaté stoly k vypořádání připomínek, kterých se účastnilo předsednictvo Výboru. V současnosti probíhá vypořádání připomínek obdržených v meziresortním připomínkovém řízení. B. Marvánová Vargová na závěr shrnutí činnosti Výboru v roce 2020 poděkovala sekretariátu, všem členům a členkám Výboru, rezortům a organizacím za jejich aktivity v tomto náročném roce zejména během pandemie, ale i během 16 akčních dnů proti násilí na ženách. Současně uvedla, že aktivity ČR během pandemie v oblasti zajištění informovanosti a zvýšení bezpečí obětí domácího a genderově podmíněného násilí oceňuje i Evropská komise, která se snaží šířit dobrou praxi členských států v této oblasti. Dále odkázala také na přehled usnesení Výboru (bližší viz příloha č. 1 zápisu).

R. Šafařík informoval přítomné, že ohledně předložení návrhu na ratifikaci Istanbulské úmluvy došlo ze strany MSp k posunu termínu na konec dubna 2021. Za ÚV ČR je pozitivní, že je materiál předkládán bez rozporů s rezorty a že roste podpora ratifikace ze strany veřejnosti. Nepodařilo se nám přesvědčit politické vedení. Přestože je zmocněnkyně vlády pro lidská práva z aktuálního vývoje ohledně ratifikace zklamaná, nadále pro ni zůstává prioritou. R. Šafařík dále uvedl, že Je škoda, že vláda ČR rezignovala na boj proti šíření dezinformací o této úmluvě. Ty samé kruhy teď šíří dezinformace o pandemii covid-19

a očkování a vláda na boj s těmito dezinformacemi musí vynakládat značné prostředky. R. Šafařík nepřepokládá, že by se návrh na ratifikaci podařilo stihnout předložit v příštím roce současné vládě. Bude tedy záležet na postoji vlády příští.

V průběhu projednávání tohoto bodu dorazila členka K. Laurenčíková. Počet přítomných osob s hlasovacím právem stoupl na 15.

Ad bod 4 – Vyhodnocení plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí v roce 2020;

K. Jůzová Kotalová stručně představila plnění opatření Akčního plánu ze strany MPSV spadající do oblasti sociálně-právní ochrany dětí v roce 2020. Řada těchto opatření směřuje k prohlubování vzdělávání a metodické podpoře pracovníků a pracovník orgánů sociálně-právní ochrany dětí (dále jako „OSPOD“) v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí. V uplynulém roce byly zahájeny metodické porady s kraji zaměřené na vybraná témata. Poslední metodická porada byla zaměřena na problematiku domácího násilí a dětí ohrožených násilím v rodině. Vstup na této poradě měla mj. i P. Wünschová. Na tuto metodickou poradou má MPSV velmi pozitivní vazbu od krajů, které projeví velký zájem o podkladové osvětové materiály. Tyto materiály byly sdíleny i s pracovníky a pracovníci OSPOD. MPSV si je vědomo, že vůči pracovníkům a pracovník OSPOD má metodický dluh. Plánuje proto v prvním čtvrtletí příštího roku vydat sadu metodik, které by měly obsahovat základní principy, které by měli pracovníci a pracovníci OSPOD dodržovat, doplněné o celou řadu odkazů na odborné materiály. Metodika zaměřená na problematiku dětí a domácího a genderově podmíněného násilí je připravována ve spolupráci s P. Wünschovou. K. Jůzová Kotalová nabídla možnost zapojení se do přípravy pro případné další zájemce a zájemkyně ze strany Výboru, či Pracovní skupiny pro práci s dětmi ohroženými násilím v rodině. Počítá se také s průběžnou aktualizací této metodiky. V souvislosti s úkolem zohledňovat problematiku domácího a genderově podmíněného násilí ve strategických a koncepčních dokumentech MPSV uvedla, že v pondělí 14. prosince 2020 byla vládou ČR schválena Národní strategie ochrany práv dětí 2021 - 2029, jejíž cíle jsou sice formulovány více obecně, ale počítá se s konkretizací specifických témat souvisejících s domácím a genderově podmíněným násilím v rámci jejích připravovaných akčních plánů (blíže viz: <https://www.mpsv.cz/narodni-strategie-ochrany-prav-deti-a-akcni-plan-k-naplzeni-narodni-strategie>). K. Jůzová Kotalová uvedla, že MPSV uvítá mezirezortní i odbornou spolupráci na přípravě těchto dokumentů. Další opatření Akčního plánu spočívající v podpoře programů pro násilné osoby a zakotvení minimálních standardů pro práci s násilnými osobami, bylo v rámci metodiky dotačního programu Rodina zapracováno. Výsledky dotačního řízení budou známy na jaře. MPSV se také zabývá problematikou kybernásilí. V tomto ohledu MPSV spolupracuje s NÚKIB. K. Jůzová Kotalová uvedla, že strany OSPOD existuje v této oblasti velká poptávka. OSPOD bude jako metodické vodítko pro tuto oblast zaslána metodika NÚKIB.

J. Krpálová nabídla součinnost na přípravě metodiky pro práci s dětmi ohroženými násilím v rodině, zejména zkušenosti s prací s dětmi a asistovanými kontakty.

K. Laurenčíková uvítala schválení strategie ochrany práv dětí. Současně informovala, že v rámci Národního akčního plánu pro duševní zdraví 2020 - 2030 se podařilo zohlednit problematiku násilí a duševního zdraví, tudíž mohou oba dokumenty působit v této oblasti synergicky. K. Laurenčíková dále informovala o projektu Národního Ústavu duševního zdraví zaměřeného na identifikaci a podporu těhotných žen a matek v psychosociálním ohrožení a ohrožení traumatem a navrhla zařadit představení tohoto projektu na jedno z příštích jednání Pracovní skupiny pro práci s dětmi ohroženými násilím v rodině.

B. Marvánová Vargová potvrdila, že se jedná o závažný problém, kterým by se měl Výbor zabývat. Dle aktuálních výzkumů se setkává s násilím v těhotenství až 30 % žen.

B. Holušová nabídla K. Jůzové Kotalové za intervenční centrum Praha spolupráci ohledně tématu práce s dětmi ohroženými násilím v rodině. Současně uvedla, že v aktuálních informačních materiálech MPSV ohledně dostupné pomoci není uvedena síť intervenčních center a požádala za APIC ČR o jejich aktualizaci.

K. Jůzová Kotalová uvedla, že tyto informace ověří a poděkovala za nabídku spolupráce.

B. Marvánová Vargová nabídla J. Kotalové spolupráci a podporu Výboru a Pracovní skupiny pro práci s dětmi ohroženými násilím v rodině ohledně problematiky dětí ohroženým násilím v rodině a přípravě souvisejících metodik a koncepčních materiálů.

J. Vrbický představil plnění hlavních opatření Akčního plánu v oblasti sociálních služeb. Návrh novely zákona o sociálních službách aktuálně projednávají pracovní komise Legislativní rady vlády. Předpokládá se, že pracovní komise projednají materiál do konce tohoto roku. J. Vrbický dále informoval, že asistovaný kontakt byl na základě politické dohody zahrnut do základních činností sociálních služeb. V této souvislosti bude potřeba rozlišit, jaká část asistovaného kontaktu bude spadat do sociálních služeb. Primárně se bude jednat o činnosti spadající do aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi. V této souvislosti bude nutné připravit výkladová stanoviska. V aktuálním návrhu se také počítá s tím, že kromě osoby ohrožené domácím násilím, bude možné pracovat také s osobou blízkou. Příští rok je v plánu dokončit obdobu standardu materiálně-technického zabezpečení pro služby pracující s touto cílovou skupinou. Uvažuje se také o rozšíření tohoto standardu i o skupinu násilných osob, pro případ, že by se s ní MPSV rozhodlo v budoucnu pracovat. Rada vlády pro duševní zdraví v souvislosti s vyhodnocením pandemie covid-19 zřídila dotační program na podporu krizových linek. Tento program však neměl příliš velkou odezvu. Co se týče zajištění financování služeb, příští rok jsou dojednány finanční alokace na sociální služby ve výši 22 miliard korun. Záleží však jak dopadne jednání o rozpočtu. Existuje řada poslaneckých návrhů požadujících navýšení finanční alokace na sociální služby. J. Vrbický také informoval o realizaci Analýzy specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí, jejíž dokončení se předpokládá do 2 měsíců. Pracovní verze analýzy byla konzultována s ÚV ČR.

J. Poláková se dotázala, zda nehrozí, že novela zákona o sociálních službách nebude projednána do konce současného volebního období a zda i v tomto případě budou připravovány standardy pro služby pracující s oběťmi domácího a genderově podmíněného násilí.

J. Vrbický k tomu uvedl, že novela je projednávána dle harmonogramu legislativních prací vlády. Současně nechce předjímat, jaké stanovisko k materiálu zaujme vláda a jak se k němu postaví při projednávání Poslanecká sněmovna PČR. Šance, že se novelu podaří schválit, stále existuje. Záleží na politických rozhodnutích. Otázku materiálně-technických standardů je potřeba jednou provždy vyjasnit nezávisle na schválení novely. Prováděcí předpis udává, že v návaznosti na schválení novely je potřeba tyto standardy vytvořit, ale obdobný materiál může být vytvořen např. i jako doporučení pro krajské úřady. J. Vrbický předpokládá, že MPSV se ve spolupráci s ÚV ČR podaří tento materiál připravit.

B. Marvánová Vargová informovala, že standardy specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí jsou ze strany pracovní skupiny Výboru před finalizací a navrhla součinnost Výboru při přípravě zmiňovaného materiálu.

J. Krpálková v souvislosti se zahrnutím asistovaných styků do novely zákona o sociálních službách upozornila na to, že se jedná o velmi specifickou a odbornou problematiku a aby bylo bráno v potaz, že se jedná o ohrožené děti podle § 6 paragraf zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

J. Vrbický odpověděl, že to bere jako důrazné varování. Dále uvedl, že věří, že J. Krpálková pomůže MPSV určit specifika, které asistovaný kontakt odlišují od ostatních sociálních služeb tak, aby se kontrolní úřady a registrátoři sociálních služeb měli o co opřít.

K. Laurenčíková v souvislosti s novelou zákona o sociálních službách upozornila na problematiku vyjmutí speciální pedagogiky z předpokladů odborné způsobilosti k výkonu povolání sociálního pracovníka § 110, odst. 4 a zeptala se na bližší informace.

J. Vrbický potvrdil, že speciální pedagogika byla z odborné způsobilosti sociálního pracovníka vyškrtuta, a navrhl K. Laurenčíkové se k této problematice spojit se osobně.

K. Bělohávková informovala o plnění opatření Akčního plánu v roce 2020 ze strany MV. Co se týče úkolů v oblasti podpory práce s násilnou osobou, v roce 2020 bylo alokováno na dotační program Prevence sociálně patologických jevů 2 miliony korun a celkem se přihlásilo 20 žadatelů. Vzhledem k velkému zájmu se musela podpora značně krátit, často až pod hranici 50 % požadované částky. V rámci dotačního programu se MV snaží zaměřit na přímou pomoc. Součástí hodnotícího dotazníku i žádosti jsou Minimální standardy pro práci s násilnou osobou. V rámci žádostí je hodnoceno, jakým způsobem jsou tyto standardy zapracovány a dle toho případně krácena výsledná finanční podpora. Poprvé musela být krácena také dotace na asistenční linky. Zde požadavky převyšovaly alokaci o 2 miliony. Další opatření se týkala prohlubování vzdělávání policistů a policistek v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí a práci s oběťmi. K. Bělohávková k tomu uvedla, že v červnu 2020 bylo celkem přijato 12 nových metodiků prevence domácího násilí. Stávající policisté a policistky jsou v této oblasti proškoleni pravidelně, jejich počty budou známy až v druhé polovině ledna. Vzhledem k pandemii covid-19, rušení vzdělávacích aktivit a směnnému provozu budou počty proškolených policistů a policistek nižší než minulý rok. V uplynulém roce byla aktualizována metodika a kurzy zaměřené na problematiku dětí v trestním řízení a práce s oběťmi. Školení ale zatím nemohla být realizována. Co se týče možného rozšíření projektu signalizačního zařízení pro oběti domácího násilí do dalších krajů, v letošním roce zatím nebyl prostor se mu věnovat. Ohledně opatření spočívajícího v přípravě resortní strategie zaměřené na kybernásilí K. Bělohávková uvedla, že v letošním roce došlo k přesunu gesce z Národní centrály proti organizovanému zločinu na Úřad kriminální policie a vyšetřování. MV v současnosti aktivně řeší problematiku online zneužívání a pornografie. V příštím roce se MV bude kybernásilím zabývat hlouběji. V této souvislosti vznikla pracovní skupina na přípravu metodik. Všechny zainteresované rezorty budou osloveny k zapojení se.

B. Marvánová uvítala informaci o vzniku rezortního koncepčního materiálu v příštím roce a současně požádala o zapojení Výboru do jeho příprav.

J. Poláková k informaci o vzdělávání policistů a policistek uvedla, že všem ostatním profesím se podařil přechod na online vzdělávání a dotázala se, co s tímto problémem plánuje MV dělat.

K. Bělohávková uvedla, že s technickým zajištěním přechodu do online prostoru se potýká i MV. Byla bych ráda, kdyby se MV podařilo poskytnout všem pracovníkům a pracovníkům odpovídající technické vybavení a podařilo se překonat interní úřední překážky. Předpokládá, že policisté a policistky jsou na tom ohledně technického vybavení lépe.

Vzdělávání policistů a policistek v období pandemie covid-19 naráželo zejména na jejich aktuální časové možnosti ve směnném provozu.

Š. Máchová shrnula plnění opatření Akčního plánu v roce 2020 ze strany MSp. Finanční alokace dotačního programu Rozvoj probačních a resocializačních programů pro dospělé pachatele činila v roce 2020 2,5 milionu korun, z čehož půl milionu představovala nevyčerpaná dotace z loňského roku. V rámci dotačního programu bylo podpořeno celkem 8 projektů, z toho 3 zaměřené na práci s násilnou osobou (projekty organizací Nomia, Theia a Diakonie CČE). Na rok 2021 činí finanční alokace 2 miliony. Hodnotitelé a hodnotitelky žádostí mají k dispozici a vyhodnocení jejich zohlednění Minimální standardy pro práci s násilnou osobou. V oblasti vzdělávání proběhla v roce 2020 školení a semináře Justiční akademie s následujícím zaměřením: násilná trestná činnost vč. sexuálního násilí, úkony v trestním řízení pro soudce a soudkyně a státní zástupce a zástupkyně, domácí a genderově podmíněné násilí vč. zajištění potřeb obětí a judikatury nejvyššího soudu, rodinné právo soukromé vč. rozhodování o svěření dítěte do péče pro opatrovnícké a rodině-právní soudce a soudkyně. V příštím roce MSp plánuje překlad certifikovaných kurzů Rady Evropy k tématu domácímu násilí, tak aby mohly být nabídnuty i účastníkům a účastnicím z ČR. Další opatření Akčního plánu spočívalo v předložení zákona o soudních znalcích a standardizaci práce soudních znalců. Zákon č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech byl schválen a vydán ve Sbírce zákonů. Zákon nabyde účinnosti 1. ledna 2021. Dalším opatřením Akčního plánu bylo schválit interní pokyn pro soudy, jak postupovat v případech, kdy soud nedisponuje samostatnými oddělenými čekárnami a vchody k zabránění kontaktu oběti a pachatele (zajištění zákonné povinnosti vyplývající z § 17 zákona o obětech trestných činů). MSp provedlo šetření, jakým způsobem soudy tuto zákonnou povinnost plní. Soudy mají často k dispozici k těmto účelům určenou samostatnou místnost, případně řeší situaci provizorně – využijí např. operativně ve spolupráci s příslušníky justiční stráže poradní místnost senátu, případně videokonferenční zařízení. MSp tuto problematiku zohlední v rámci interního řádu.

R. Petrenko se dotázal, jakým způsobem zákon o soudních znalcích řeší standardizaci jednotlivých oblastí jako je např. domácí a genderově podmíněné násilí a požádal o odkaz na materiál.

Š. Máchová odpověděla, že zákon upravuje standardy obecně (blíže viz: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2019-254>). V případě, že by Výbor shledal v úpravě nedostatky, může předat MSp podnět k diskuzi. Zásadní je, jak budou standardy naplňovány v praxi.

B. Marvánová Vargová uvedla, že se ke standardizaci znalecké činnosti a případnému doplnění prováděcích předpisů Výbor vrátí na začátku příštího roku v rámci přípravy Zprávy za rok 2020 o plnění Akčního plánu za rok 2020.

J. Krpálková k tomu dodala, že pokud je v rámci tohoto zákona zakotveno např. to, že znalec musí prostudovat celý spis, tak by již nebylo potřeba řešit specificky problematiku domácího násilí.

L. Viktorinová stručně představila plnění opatření Akčního plánu v roce 2020 ze strany MŠMT. Realizace šetření ohledně rozsahu a obsahu výuky o domácím a genderově podmíněném násilí na školách byla řešena v rámci projektu Genderová rovnost na MŠMT. Projekt již však skončil a došlo jak ke snížení personálních zdrojů na tuto agendu, tak přesunu agendy pod Odbor vzdělávání mládeže. S přesunem této agendy došlo i ke znovuotevření jednání ohledně realizace šetření. S ohledem na pandemii se změnili i priority škol, tudíž existují reálné obavy, že bychom nyní nezískali vhodný vzorek. V současnosti je připravena baterie základních otázek pro šetření a plánována schůzka s ÚV ČR

a předsednictvem Výboru ohledně dalších kroků. Šetření by mělo být provedeno v průběhu roku 2021 a mělo by představovat základ pro další výstupy. Další úkol spočívá v zahrnutí problematiky domácího a genderově podmíněného násilí do koncepčních a strategických dokumentů MŠMT. Problematika byla zohledněna v Národní strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027 a akčním plánu realizace této strategie. Zohlednění problematiky v rámci revizí rámcových vzdělávacích programů a další strategie budou projednány s příslušnými útvary MŠMT a Národním pedagogickým institutem ČR (dále jako „NPI“) v lednu. NPI spolupracuje s ÚV ČR v rámci projektu z Norských fondů na konferencích a seminářích v oblasti prevence domácího násilí a kybernásilí. Aktuálně se připravuje vzdělávání pedagogů a pedagožek v těchto oblastech. Kyberšikana byla také zahrnuta jako preferované téma v podporovaných aktivitách v rámci výzvy MŠMT k podávání žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na poskytování aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních v období 2019 – 2021.

K. Laurenčíková uvítala zahrnutí psychosociální podpory a podpory ve všeobecné úrovni prevence Národní strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže na období 2019 – 2027. Rozvíjení těchto témat na školách a přetavení strategie v konkrétní kroky považuje za zásadní. Uvedla, že za tímto účelem lze využít i synergie s koncepčními materiály MZd v oblasti duševního zdraví, kde je téma také zohledněno a nabídla L. Viktorinové v tomto ohledu spolupráci. Zeptala se také, zda by nebylo přínosné se za tímto účelem setkat s ředitelem NPI.

L. Viktorinová souhlasila s tím, že se jedná o zásadní téma, které však spadá do sekce vzdělávání. NPI je setkání s Výborem určitě otevřeno. V současnosti se snaží připomínkovat Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2030 z genderové perspektivy. Případné zohlednění téma domácího a genderově podmíněného násilí bude projednáno na schůzce s předsednictvem k realizaci šetření na školách.

L. Berkovec představil plnění opatření Akčního plánu v roce 2020 ze strany MZD. Prevence sekundární viktimizace obětí domácího a genderově podmíněného násilí byla ve vzdělávacích programech Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (dále jako „IPVZ“) zahrnuta. Díky pandemii však nebylo možné kurzy realizovat distančně. Podařilo se tedy realizovat pouze několik kurzů zaměřených na práci s obětí násilí a krizové intervence. Rezortní odborná skupina k zajištění systémového sběru dat nebyla po domluvě s Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (dále jako „ÚZIS“) z důvodu bezpředmětnosti a nemožnosti splnit její účel ustavena. MZd ani ÚZIS nedisponují prostředky, aby tato data mohla sbírat. Uvedená data jsou součástí trestních řízení a nelze je získat. V aktuálních datech ÚZIS data ohledně domácího násilí nejsou a ani být nemohou. Problematika domácího a genderově podmíněného násilí byla v Národním akčním plánu duševního zdraví, který obsahuje např. opatření směřující ke zpracování analýzy genderových aspektů duševního zdraví, zpracování metodických nástrojů a vzdělávacích kurzů v oblasti rovnosti žen a mužů, znevýhodnění v rámci duševního zdraví, ad. Poslední opatření směřuje k zohlednění potřeb obětí domácího a genderově podmíněného násilí v rámci implementace reformy duševního zdraví. Za tímto účelem vznikla pracovní skupina MZd k vytvoření sítě krizových center mj. pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí, jejíž členkou je i předsedkyně Výboru B. Marvánová Vargová.

B. Marvánová Vargová uvedla, že věří, že se podaří najít cestu, jak sbírat data v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí systémově, včetně dat z oblasti zdravotnictví.

Ad bod 5 – Představení výstupů z kulatého stolu „Možnosti a limity psychoterapeutických přístupů v práci s oběťmi sexuálního násilí“;

D. Pokorná stručně shrnula výstupy z kulatého stolu „Možnosti a limity psychoterapeutických přístupů v práci s oběťmi sexuálního násilí“; který dne 24. listopadu 2020 pořádala organizace proFem. Cílem kulatého stolu bylo sdílet zkušenosti obětí sexuálního násilí s terapií. Diskuze vyústila v podnět k vytvoření psychoterapeutického rámce individuální a skupinové psychoterapie pro oběti sexuálního násilí (blíže viz: <https://www.profem.cz/cs/o-nas/novinky/a/vystupy-z-kulateho-stolu-k-2511>). Organizace dlouhodobě narážejí na nedostatek psychoterapeutů a psychoterapeutek pracujících s oběťmi sexuálního násilí. Organizace se potýkají také s nedostatečnou informovaností této profese o problematice a nevhodnými terapeutickými zásahy. Na kulatém stole zazněla celá řada velice alarmujících a závažných příkladů nevhodné praxe.

J. Poláková doplnila, že výstupy kulatého stolu se bude blíže zabývat Pracovní skupina pro prevenci sexuálního násilí.

V průběhu projednávání tohoto bodu jednání opustily členky L. Viktorinová, K. Jůzová Kotalová a J. Krpálková. Počet přítomných osob s hlasovacím právem klesl na 12. Výbor přestal být usnášeníschopný.

Ad bod 6 – Různé.

B. Marvánová Vargová otevřela bod různé a poděkovala ÚV ČR za přípravu a organizaci konference „Násilí na ženách a pandemie covid-19“. Konferenci hodnotí jako úspěšnou, zejména s ohledem na možný dosah díky její online podobě. Vzhledem k tomu, že v rámci konference nebyl prostor pro zpětnou vazbu k prezentovaným datům ohledně domácího násilí během pandemie covid-19, ráda by tento prostor vyjádření dala krátce nyní. B. Marvánová Vargová představila a předala slovo docentce T. Pospíšilové z Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy.

T. Pospíšilová reagovala na prezentované výstupy a výzkumnou zprávu APIC ČR z šetření mezi klienty a klientkami intervenčních center během pandemie (výzkumná zpráva je dostupná z: http://www.domaci-nasili.cz/wp-content/uploads/C19-Fin%C3%A1l_VW.tw_.pdf). Uvedla, že šetření představuje velmi dobrou sondu a velmi užitečná data o počtu uživatelů a uživatelek, a kontaktů intervenčních center s oběťmi násilí během pandemie a souvisejících vládních opatřeních, tedy obdobím obecně velice obtížným pro sběr dat. T. Pospíšilová uvedla, že z pohledu výzkumnice vidí několik odborných problémů s výzkumnou zprávou tohoto šetření. Jedním z hlavních problémů je přílišné zobecňování výstupů na všechny oběti domácího násilí v ČR. Vzorek představoval 375 respondentů a respondentek z okruhu klientů a klientek intervenčních center. Výsledek tak nemůže vypovídat o situaci všech obětí, ale pouze obětí, které kontaktovaly intervenční centra. Vzhledem k tomu, že nevíme, jak byl vzorek vybrán, nelze ho považovat za reprezentativní ani vůči populaci klientů a klientek intervenčních center. Dalším výzkumným problémem je stanovením hypotéz jako karanténa měla za následek zvýšení domácího násilí a současně výzkumného designu, který neumožňuje takové hypotézy otestovat. Pokud bychom např. chtěli ve výzkumu sledovat zvýšení agrese ve vztazích během pandemie, museli bychom znát a definovat míru agrese před pandemií. Přesto výzkumná zpráva stanovené hypotézy zamítá. Jednou z interpretací výsledků šetření je pak to, že většina obětí nezaznamenala násilí, tudíž se násilí mezi oběťmi během pandemie nezvýšilo. Data tohoto šetření však přitom ukazují, že 30 % respondentů a respondentek zvýšení násilí během pandemie zaznamenala, přesto byla hypotéza o zvýšení násilí během pandemie zamítnuta, aniž by bylo ve výzkumu definováno, kolik procent je potřeba k zamítnutí hypotézy. Poslední

problematickou věcí je způsob sběru dat, kdy data byla sbírána pracovníky a pracovníci intervenčních center. Tito pracovníci a pracovnice však nejsou v pozici neutrálního výzkumníka či výzkumnice, ani nejsou proškolenými tazateli či tazatelkami a může tak dojít ke zkreslení odpovědí ze strany klientů a klientek. T. Pospíšilová obecně shrnula, že výzkumná zpráva by se podle ní neměla dopouštět tak velkých zobecnění. Závěrem zprávy by mohlo být, že většina klientek a klientů intervenčních center zvýšené riziko domácího násilí nezaznamenala, ale zcela jistě nemůže být závěrem zprávy, že vůbec nedošlo ke zvýšení domácího násilí během pandemie.

M. Pavlíček poděkoval všem za účast na konferenci a za zpětnou vazbu. Doplnil, že konference měla na youtube kanálu To je rovnost cca 600 shlédnutí a dosah na facebooku v řádu tisíců. Souhlasil s tím, že šetření APIC ČR přineslo řadu důležitých dat. Pokud však data šetření ukazují, že cca 30 % dotázaných klientů a klientek intervenčních center zaznamenalo vyšší míru ohrožení domácím násilím během pandemie, nelze říct, že se míra ohrožení násilím během pandemie vůbec nezvýšila.

B. Holušová doplnila, že se jednalo o malé šetření, nikoliv standardní sociologický výzkum. Vyzvala přítomné, aby v případě připomínek k metodologii a závěrům výzkumné zprávy, adresovali připomínky písemně na email přímo jí nebo M. Vojtíškové. Současně uvedla, že jí vadí, že Výbor prezentuje pandemii covid-19 jako jedinou příčinu zvýšení domácího násilí.

B. Marvánová Vargová odpověděla, že na Výboru ani nikde jinde nikdy nezaznělo, že pandemie covid-19 je jedinou příčinou vzniku domácího násilí. Souhlasí, s tím, že potřeba vést odbornou diskuzi o tom, jak data sbírat a interpretovat.

J. Poláková poděkovala T. Pospíšilové za příspěvek. K datům bohužel nebylo možné reagovat na konferenci, proto je ráda, že tato zpětná vazba na Výboru zazněla. Dále uvedla, že debata o sběru dat na Výboru patří. Výbor má zlepšení sběru dat v této oblasti ve svém plánu činnosti a současně se snaží navrhnout opatření na základě dostupných dat.

K. Laurenčíková souhlasila s tím, že ohledně sběru dat je potřeba vést odbornou debatu, aby nedošlo k nebezpečné zkratce ohledně toho, jak se fenomén vyvíjí. Současně uvedla, že na konferenci, na Výboru, ani nikde jinde nezaznamenala informaci, že pandemie covid-19 je jedinou příčinou domácího násilí.

J. Chaloupková se v souvislosti s konferencí ÚV ČR, dotázala J. Vrbického na prezentovanou informaci o 9 specializovaných azylových domech pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí a požádala ho o bližší informaci.

J. Vrbický přislíbil, že seznam specializovaných azylových domů zašle ÚV ČR, jakmile bude vygenerován z registru poskytovatelů sociálních služeb.

E. Hurychová k tomu dodala, že pandemie covid-19 představuje novou situaci. Z dosavadních výzkumů už podle jejích slov víme, že domácí násilí probíhá častěji o svátcích a dovolených, tedy obecně v čase, kdy rodina tráví víc času spolu. Je tedy logické, že k zintenzivnění násilí u řady rodin během pandemie docházelo.

M. Pavlíček poděkoval všem za účast a činnost Výboru v roce 2020. Na závěr požádal členky a členy Výboru o vyplnění krátkého online formuláře ohledně spokojenosti s činností Výboru v roce 2020.

Termíny dalších setkání Výboru byly stanoveny na 25. března, 17. června, 16. září a 9. prosince 2021 od 10:00 na ÚV ČR.

Shrnutí úkolů a závěrů jednání Výboru:

- Vyplnit online dotazník spokojenosti s činností Výboru v roce 2020 (členky a členové Výboru)
- Zařadit na příští jednání projednání Zprávy za rok 2020 o plnění Akčního plánu (M. Pavlíček)
- Realizovat schůzku předsednictva Výboru s MŠMT ohledně realizace šetření o obsahu a rozsahu výuky o domácím a genderově podmíněném násilí na školách (M. Pavlíček, L. Viktorinová)
- Realizovat schůzku předsednictva Výboru s MPSV ohledně materiálně-technických standardů sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí (M. Pavlíček, J. Vrbický)
- Zařadit na jedno z příštích jednání představení projektu Institutu pro restorativní justici (M. Pavlíček)

Jednání bylo ukončeno ve 12:45.

Schválila:

B. Marvanová Vargová, předsedkyně Výboru

Zapsal: M. Pavlíček, sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů.